

ORIENTERING OM FISKET ETTER BRISLING I SESONGEN 2023/2024

Reguleringen av fisket etter henholdsvis kystbrisling og havbrisling skiller seg fra de øvrige fiskerireguleringene ved at reguleringen strekker seg over kalenderåret grunnet plasseringen av fredningsperioden. For havbrisling strekker inneværende reguleringsperiode seg fra 1. august 2023 til 31. mars 2024. For kystbrisling starter inneværende reguleringsperiode 1. august 2023. Fredningsperioden for kystbrisling starter 1. januar påfølgende år. Fiskeridirektoratet har imidlertid årlig gitt dispensasjon til å fiske et svært begrenset kvantum kystbrisling i Oslofjorden og på kysten av Rogaland i januar måned. I forrige reguleringsperiode ble det også gitt dispensasjon til å fiske resterende av kystbrislingskvoten i Sognefjorden og i Hardangerfjorden, samt et beskjedent kvantum i Trondheimsfjorden (165 tonn) i januar 2023.

Det er sendt bestilling til Havforskningsinstituttet hvor det bes om en vurdering av hvorvidt det er tilrådelig å forkorte fredningsperioden for kystbrisling slik at det åpnes for et regulært fiske i januar måned.

1 HAVBRISLING

1.1 FISKET I SESONGEN 2023/2024

Norge har ikke hatt en havbrislingkvote i EU-sonen siden sesongen 2020-2021. For sesongen 2023-2024 anbefaler imidlertid ICES et maksimalt uttak av havbrisling på inntil 143 598 tonn. Dette betyr at Norge iht. til avtalen med EU, får en kvote på 10 000 tonn i EU-sonen. Norske fartøy med ringnottillatelse og pelagisk trål- og nordsjøtråltillatelse kan fiske havbrisling. På grunn av den tradisjonelle fredningsperioden for brisling startet ikke fisket i EU-sone før 1. august 2023, og avsluttes 31. mars 2024.

Maksimalkvoten er satt til 550 tonn.

Dersom totalkvoten ikke er oppfisket innen medio januar 2024 vil Fiskeridirektoratet, i samråd med næringen, kunne bruke refordeling som insentiv for ytterligere fiske. Dersom et lite restkvantum gjenstår, vil tidligere refordeling vurderes til fordel for fartøy i aktivt fiske.

Utseilingen administreres av Norges Sildesalgslag på grunnlag av en nærmere regulert utseilingsrekkefølge. For sesongen 2023/2024 ble det gjort enkelte endringer i reguleringen av utseiling. For det første ble det innført en frist på 24 timer til å takke ja til utseiling. For det andre er utseilingsrekkefølgen endret ved at nypåmeldte fartøy plasseres nederst på rulleringslisten i stedet for midt på listen. For det tredje ble fristen for påmelding av nye fartøy fremskyndet fra 29. juni til 20 juni.

For øvrig ble reguleringen av utseiling videreført. Dette innebærer at fartøy som ikke fikk tilbud om utseiling før 1. desember 2020 og som heller ikke fisket mer enn 250 tonn havbrisling plasseres øverst på listen for sesongen 2023–2024.

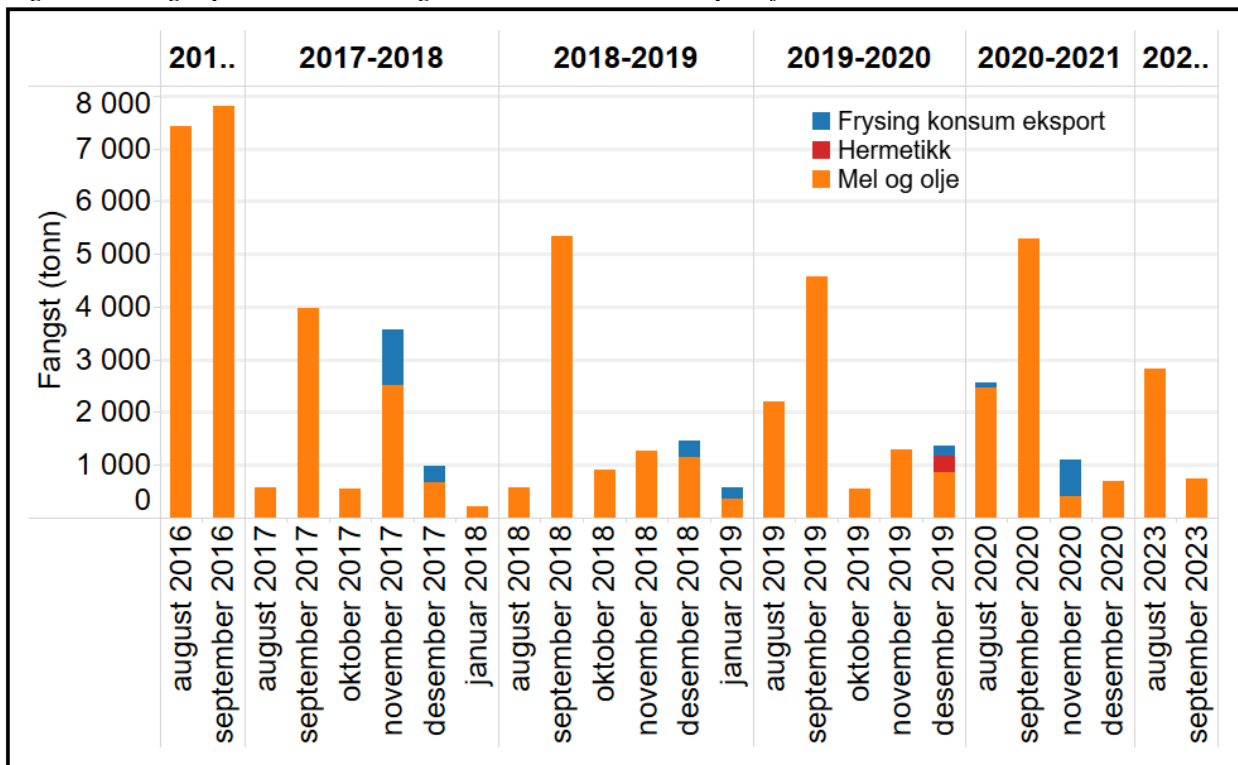
Utseiling skjer i to runder:

– I første runde blir fartøy øverst på listen tilbudt utseiling i perioden 1. august til 30. november, med frist for første utseiling 1. november. Fartøy som har fått utseiling skal rapportere utseiling til Norges Sildesalgslag, og deretter daglig kl. 12 om fangst siden siste melding.

- I andre runde, etter 30. november, kan Norges Sildesalgslag gi utseilingsadgang til fartøy som melder seg fortløpende på e-post (forutsatt ledig kvote). Prioritering skjer på grunnlag av trekningslisten. Fristen for å takke ja til utseiling er 24 timer etter at Norges Sildesalgslag har gitt fartøyet adgang. Fristen for å ta utseiling er 72 timer etter adgang er gitt. Fartøy som har fått utseiling skal rapportere utseiling til Norges Sildesalgslag, og deretter daglig kl. 12 om fangst siden siste melding.

Per 17. oktober har 7 fartøy fisket 3 560 tonn havbrisling i sesongen 2023/2024. Figuren nedenfor viser at nesten all fangst leveres til mel og olje, og en liten del til frysing for eksport.

Figur 1: Fangst per år, måned og anvendelse, med snittpris for 2016-2023

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 17. oktober 2023

2 KYSTBRISLING

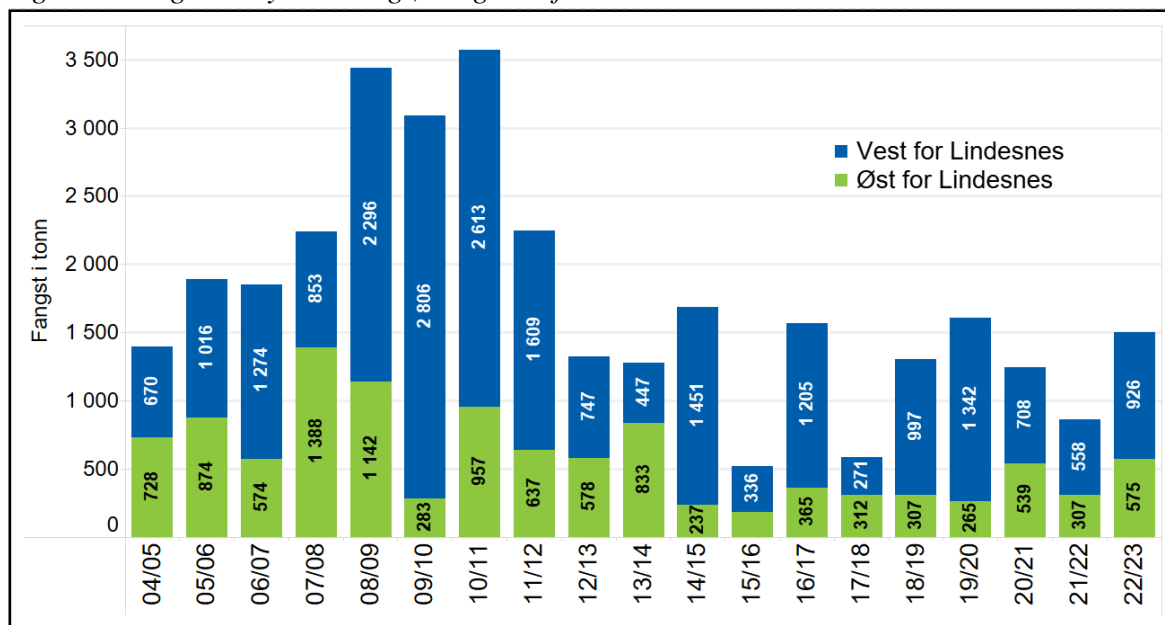
Fisket etter kystbrisling er et strengt regulert fiskeri hvor det er fastsatt flere reguleringstiltak for å ivareta brisling bestanden. Det er både fastsatt fredningstid, minstemål, begrensninger på fartøystørrelse og krav til skippers erfaring med brislingfiske. I Trondheimsfjorden, Nordfjord Sognefjorden og Hardangerfjorden, hvor kystbrislingfisket i all hovedsak har foregått de siste årene, er det også kvoteregulering pr. fjord. Fjordkvotene har vært relativt lave.

2.1 TRENDER I KYSTBRISLINGFISKET

Fangster av kystbrisling har falt fra omtrent 13 000 tonn i 1977 til 1 000 - 3 000 tonn i de senere år. Dette skyldes sannsynligvis flere faktorer, blant annet: et høyt uttak av brisling, redusert interesse i et fiskeri med relativt lav lønnsomhet og eksterne faktorer som miljøpåvirkning. Hvordan og hvor mye disse og andre faktorer har påvirket nedgangen er ikke kjent.

Figur 2 gir en oversikt over fangster i det norske kystbrislingfisket fra sesongen 2004/05 til 2022/23.

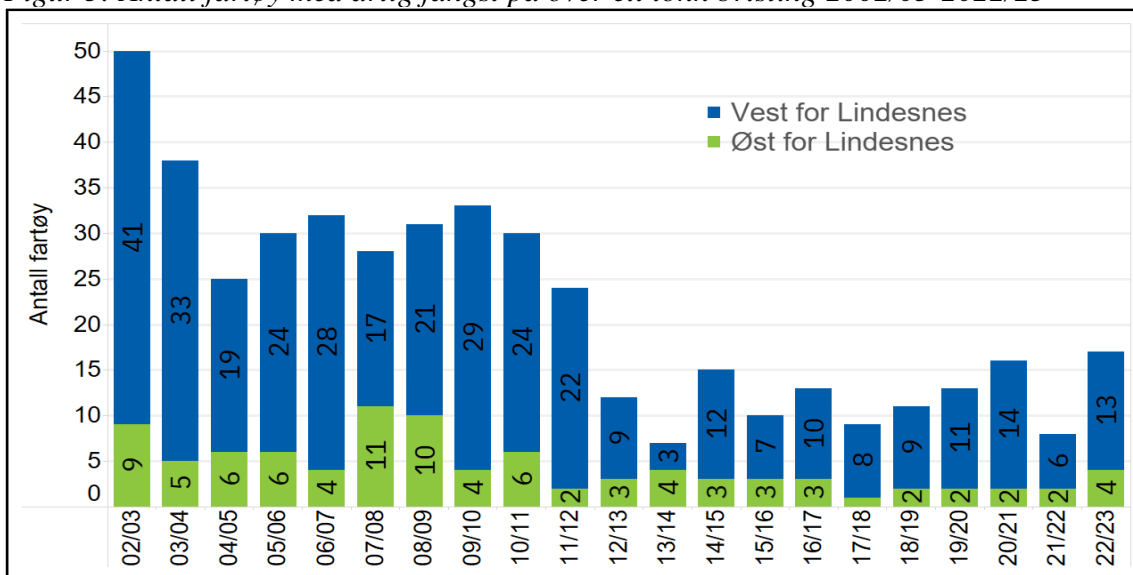
Figur 2: Fangst av kystbrisling øst og vest for Lindesnes 2004/05-2022/23

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 17. oktober 2023

Figur 3 gir en oversikt over deltagende fartøy i det norske kystbrislingfisket i sesongene 2002/03 til 2022/23

Figur 3: Antall fartøy med årlig fangst på over ett tonn brisling 2002/03-2022/23

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 17. oktober 2023

Øst for Lindesnes har den negative trenden i fangst fortsatt de siste 15 årene (figur 2); også antall aktive fartøy har falt noe (figur 3). I 2022/2023 sesongen ser vi en økning i både fangst og deltakelse sammenlignet med de siste 5 sesongene. Fangster øst for Lindesnes tas hovedsakelig i Oslofjorden – stort sett i november, desember og januar. Kystbrisling tatt øst for Lindesnes de siste årene har for det meste blitt levert til kryddring, hermetikk eller eksportert for konsum.

Trenden i fangst vest for Lindesnes er også fallende, men med enkelte bedre år (figur 2). Antall aktive fartøy har falt kraftig de siste 20 årene (figur 3). Dersom vi ser på de siste 6 sesongene, ser vi en positiv trend i deltakelse. Kystbrisling som tas vest for Lindesnes går nesten utelukkende til hermetikk.

2.2 REGULERING AV KYSTBRISLING ØST FOR LINDESNES I SESONGEN 2023/2024

2.2.1 KVOTER I SESONGEN 2023/2024

Det foreligger ikke bestandsestimater for kystbrisling øst for Lindesnes. I 2014 vurderte HI at bestandssituasjonen ikke gav grunn til bekymring grunnet relativt stabile fangster og mye store fisk i disse.

Fisket etter kystbrisling øst for Lindesnes innenfor fire nautiske mil avregnes kvoten for brisling i Skagerrak fremforhandlet mellom Norge og EU. Kvoten gis fra 1. juli til 30. juni påfølgende år. Fra 1. juli 2023 – 30. juni 2024 er kvoten satt til 1 971 tonn. Det er ingen kvotebegrensning på fartøynivå.

2.2.2 FISKET I SESONGEN 2023/2024

Per 28. september er det ikke tatt fangster øst for Lindesnes i sesongen 2023/2024. I de siste årene har det blitt fisket mest i november, desember og januar.

2.3 REGULERING AV KYSTBRISLING VEST FOR LINDESNES I SESONGEN 2023/2024

2.3.1 KVOTER I SESONGEN 2023/2024

De senere årene har fisket etter kystbrisling vest for Lindesnes i hovedsak foregått i de tre Vestlandsfjordene: Hardangerfjorden, Nordfjord og Sognefjorden og her er det siden 2017 satt kvoter pr. fjord, basert på rådgivning fra Havforskningsinstituttet. Havforskningsinstituttets foreløpige studier indikerer at brislingen ikke pendler mellom fjordene, og at fjordene ikke får påfyll utenfra. Havforskningsinstituttet anser således at en samlet kvote for vestlandsfjordene, med fare for overfiske i en fjord, ikke anses tilrådelig av føre-var hensyn. I Trondheimsfjorden har det vært et av og på fiske. Fra og med 2021 har det også blitt satt kvote i denne fjorden.

For 2023 gav Havforskningsinstituttet råd om at kvoten settes til henholdsvis 240 tonn i Hardangerfjorden og 360 tonn i Sognefjorden. Det anbefales at Nordfjord ikke åpnes for fiske. Anbefalingen om å åpne for et fiske i Sognefjorden og Hardangerfjorden og å stenge Nordfjord for fiske er basert på toktindekser fra dette toktet. Toktaktiviteten har imidlertid ikke gitt tilstrekkelig kunnskap om hvor mye som kan tas ut i de to fjordene som åpnes for fiske, og anbefalingen om fjordkvotenes størrelse er ene og alene basert på en median fangst for perioden 2002- 2016. Havforskningsinstituttets råd om et uttak på 240 tonn i Hardangerfjorden og 360 tonn i Sognefjorden er identisk med rådene for 2020, 2021 og 2022 fordi den samme metodikken for beregning av kvotestørrelse ble lagt til grunn i alle disse årene.

Kvoterådet fra Havforskningsinstituttet er basert på undersøkelser fra fjordtokt som er lagt tett opp til fisket. Havforskningsinstituttets undersøkelser viste at det er fullt forsvarlig å åpne for et brislingfiske i Hardangerfjorden og i Sognefjorden i 2023. Det knytter seg imidlertid større usikkerhet mht. hvor stor kvoten bør være.

Som i både 2020, 2021 og 2022 har Fiskeridirektoratet for 2023 oppjustert kvoten til 500 tonn for hver av de to fjordene. Da Havforskningsinstituttets råd om kvotestørrelse er bygget på en fangst median og ikke på biologiske data, står Fiskeridirektoratet friere i forhold til rådet. Erfaringer fra de siste årene tilsier at en kvote på 500 tonn er forsvarlig og gir næringen tilstrekkelige fiskemuligheter. En kvote på 500 tonn pr. fjord i henholdsvis Hardangerfjorden og Sognefjorden ligger også innenfor det midtre spennet dersom man legger til grunn fangststatistikken. Det anses rimelig å gå noe opp i tonn sammenlignet med medianen i fangststatistikken fordi det ikke er like nær sammenheng mellom lave fangstår og bestandsstørrelse som det er mellom gode fangstår og bestandsstørrelse. Et kvanta på 500 tonn ligger langt nok unna toppårene i fangststatistikken og nært nok bunnårene til at det er forsvarlig å legge det til grunn. Det foreslåtte kvantumet på 500 tonn pr. fjord er heller ikke så mye høyere enn det HI anbefaler at det fremstår som om vi tar avstand fra deres råd. Det presiseres avslutningsvis at et kvantum på 500 tonn pr. fjord er i overenstemmelse med et snitt for de to fjordene.

Som tidligere år har Fiskeridirektoratet fulgt opp Havforskningsinstituttets råd om å ikke åpne Nordfjord for et fiske, da dette rådet er basert på toktindekser.

For Trondheimsfjorden vil det komme et råd i november.

For øvrig er det ingen kvotebegrensning i fisket etter kystbrisling vest for Lindesnes.

På samme måte som tidligere år, administreres brislingfisket i 2023/24 av Norges Sildesalgslag.

2.3.2 FISKET I SESONGEN 2023/2024

Per 17. oktober 2023 er det ikke fisket kystbrisling Vest for Lindesnes i sesongen 2023/2024. I de siste årene har det blitt fisket mest i september, oktober og november.

2.4 FREDNINGSTID

Det er sendt bestilling til Havforskningsinstituttet hvor det bes om en vurdering av hvorvidt det er tilrådelig å forkorte fredningsperioden for kystbrisling slik at perioden starter den 1. februar i stedet for 1. januar.